

Delfensdal Kom Ab
Att: Bengt Karlsson
Gunnarsby
22530 Sund

Verksamhet

Delfensdal Kom Ab
Svensbölevägen 45
22530 Sund

Ärende

Detta ärende avser revidering av miljötillstånd MPN-03-17/24.10.2006 för en offentlig anläggning vilken komposterar visst avfall i en öppen kompost i strängar, mellanlagrar inert och icke-farligt avfall samt deponerar inert avfall i markdeponi.

Revidering ska ske i enlighet med 18 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, vilket framgår av giltigheten för miljötillstånd MPN-03-17/24.10.2006.

Beslut

Miljötillstånd

ÅMHM reviderar miljötillståndet för verksamheterna nedan och bestämmelser i villkoren 1-24. Den offentliga anläggningen på en del av fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2 i Gunnarsby Sund, bilaga 2, består av följande delverksamheter:

1. **kompostering** av sådant icke-farligt avfall som anges i villkor 5 (återvinning)
2. **mellanlagring** av inert och icke-farligt avfall som ska komposteras (lagring)
3. **deponering** av inert avfall i markdeponi (bortskaffande)

Miljötillståndet revideras med stöd av 18 § punkt a i miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare. Tillståndsinnehavaren ska lämna en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor **senast 01.10.2021**. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Verksamheten är pågående. Till underlag för revidering av miljötillstånd krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Allmänt

1. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndsinnehavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tekniskt och ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
4 och 4a §§ miljöskyddslagen
2. Tillståndsinnehavaren ska ha den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att bestämmelserna i miljötillståndet följs. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras hos ÅMHM.
7 § miljöskyddslagen
3. Verksamheten får inte förorsaka en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:
 - 50 dB L Aeq dagtid kl. 07-18 helgfri måndag till fredag samt helgfri lördag
 - 45 dB L Aeq övriga tider24 § punkt a miljöskyddslagen

Kompostering i strängar

4. Området där kompostering och eftermognad får ske begränsas till högst 15 000 m² av fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2 och är disponerad enligt situationsplan F 175.102 i bilaga 2. Kompostering med eftermognad, behandling av muddermassor samt oljeskadad jord ska ske på de för ändamålet angivna fältyorna.

I situationsplanen ska avfallets placering, avfallskärnen eller avfallsmassornas omfattning, avfallstyp och största lagringskapacitet framkomma. Ifall tillståndsinnehavaren utför större ändringar, flyttar containrar eller omstrukturerar ska en ny situationsplan lämnas till ÅMHM.

6 § och 24 § punkt a) miljöskyddslagen

5. Endast sådant avfall som anges nedan får lagras och komposteras på en öppen kompost i strängar vid respektive område på kompostfältet:
- A.** Visst avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt från bearbetning och beredning av grönsaker och spannmål
- | | |
|-----------------|---|
| 02 01 07 | skogsbruksavfall |
| 02 01 03 | vegetabiliskt avfall |
| 02 03 | avfall från bearbetning och beredning av frukter, grönsaker, spannmål, tillverkning av konserver, tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass |
- B.** Avfall i form av uppgrävda massor från oljeförorenade områden
- | | |
|-----------------|---|
| 17 03 02 | andra bitumenblandningar än de som innehåller stenkolstjära |
| 17 05 | jord och andra uppgrävda massor från förorenade områden samt muddermassor |
- C.** Avfall från avloppsreningsverk
- | | |
|-----------------|---|
| 19 06 04 | slam från anaerob behandling av kommunalt avfall |
| 19 06 06 | slam från anaerob behandling av matavfall (animaliskt) och vegetabiliskt avfall |
| 19 08 05 | slam från behandling av kommunalt avloppsvatten |

Avfall ska klassificeras i enlighet med den förteckning över de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § landskapsförordningen (2011:74) om renhållning. Avfallskoden från förteckningen ska användas vid dokumentering och registerhantering i verksamheten.

Ifall sådant avfall som inte godkänns för behandling i verksamheten har mottagits måste avfallet först anmälas till ÅMHHM samt därefter lämnas till annan godkänd mottagare eller godkänd anläggning för omhändertagande. Anmälan ska innehålla uppgifter om typ av avfall och avfallskod i tillämpliga fall samt uppgifter om vem som levererat eller innehar avfallet och var avfallet finns.

24 § punkt b och 2 mom. miljöskyddslagen, 28e § punkt 1) renhållningslagen

6. De avfall enligt villkor 5 som mottas på anläggningen ska hanteras i mottagningshallen och blandas i respektive kompost.

Fyllnadsmaterial som lagras på området ska användas för behandling eller inblandning i kompost på anläggningen inom tre år eller avlägsnas från anläggningen till annan plats för slutligt omhändertagande inom ett år från tidpunkten då mottagning till området skett. Lagring ska ske på hårdgjord yta och avfall samt jordmassor ska hållas skilt från varandra.

Ifall sådant avfall som inte godkänns för behandling i verksamheten har mottagits måste avfallet först anmälas till ÅMHHM samt därefter lämnas till annan godkänd mottagare eller godkänd anläggning för omhändertagande. Anmälan ska innehålla uppgifter om typ av avfall och avfallskod i tillämpliga fall samt uppgifter om vem som levererat eller innehar avfallet och var avfallet finns.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 8c § 2 mom., 8e § och 28e § punkt 3) renhållningslagen samt 3 § punkt 2) deponeringsförordningen

7. Fälttytor där kompostmassor behandlas ska ha dräneringsrör som uppsamlar och leder lakvatten till anläggningen för lakvattenhantering. Samtliga öppna fälttytor ska omges av lakvattendiken med tätskikt och rör. Avledande nackdiken utformade på motsvarande sätt ska finnas och hindra ytvatten från att infiltrera kompostmassorna. Kompostmassorna placeras med minst 2 meters avstånd till lakvattendiken.

All ytavrinning och allt lakvatten från fältytorna ska ledas till ett reningssystem för komposteringsfältet och behandlas i anläggningen enligt villkor 15.

4 kap. 7 § vattenlagen

8. De slutprodukter som uppkommer i verksamheten ska ha sådan kvalitet att återanvändning av kompostmassor inte äventyras. I detta syfte ska komposteringsstiden anpassas till kompostmassornas användning.

Oljeskadade massor ska behandlas tills den totala oljehalten klart understiger 1000 mg/kg TS, och om så är ekonomiskt och tekniskt rimligt, under 500 mg/kg TS massorna får flyttas från kompostfältet. Återanvändning av de oljeskadade massorna beslutas från fall till fall i enlighet med landskapsförordning (2010:79) om återvinning av vissa avfall i markbyggnad och mottagaren antecknas i registret.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen, 14 §, 16 § och 28e § punkt 3) och 5) renhållningslagen

Kompostering av skogs- och jordbruksavfall samt (röt)slam (avfallstyp A & C, villkor 5)

24§ punkt a, b och d miljöskyddslagen, 8b, 8c och 8d §§ samt 28e § punkterna 1-7 renhållningslagen

9. Behandlingsmetoden på anläggningen utgör öppen kompost i strängar.

Avfallet ska hanteras och lagras på komposteringsytan så att minsta mängd lakvatten bildas. Ingående kompostmassa måste optimeras avseende inblandning av stödmaterial så att syresättning av kompostmassan kan ske under processen och tillräckligt hög temperatur uppnås i hela materialet.

Reglering av C/N-kvot, struktur, vatten- och syrehalt samt temperatur ska följa gällande branschkriterier i syfte att uppnå en sådan humusrik kompostprodukt som kan avsättas. Metod och kontroll ska finnas i egenkontrollprogrammet.

Eftermognaden ska ske i minst 6 månader eller längre.

Åtgärder ska omedelbart vidtas för att avhjälpa problem med ökad lukt, t ex genom vändning, övertäckning eller inblandning av mer stödmaterial.

24 § punkt a) miljöskyddslagen

Kompostering av oljeskadad jord och muddermassor (avfallstyp B, villkor 5)

24§ punkt a, b och d miljöskyddslagen, 4 kap. 7-8 §§ vattenlagen, 8b, 8c och 8d §§ samt 28e § punkterna 1-7 renhållningslagen

10. Totalt får högst 3000 m³ oljeskadade jordmassor mellanlagras, behandlas eller eftermogna på området samtidigt.

Mellanlagring, behandling och eftermognad av oljeskadade jordmassor ska ske på högst 6 000 m² markerad fältyta i situationsplanen. Oljeskadade massor ska hållas skilt från andra avfallstyper så att inte kontaminering sker mellan olika typer av farligt avfall.

Muddermassor ska behandlas på skilt angivet område i situationsplanen.

11. Till anläggningen får endast mottas oljeskadade jordmassor med en total oljehalt under 10 000 mg/kg.

Vid mottagning av jordmassor som innehåller olika bensintillsatser som metyltertiär-butyleter (MTBE), 1,2-dibrometan (DBE), 1,2-dikloretan (DCE) samt tetraetylbly (TEL) ska riktvärdena utgöra de för mindre känslig markanvändning med grundvattenskydd (MKM GV) i bilaga 4.

I jordmassorna får inte grusmassor eller asfaltbitar som innehåller > 70 ppm 16-PAH förorening förekomma.

12. De ytor där jordmassor med en total oljehalt över 1000 mg/kg TS hanteras och behandlas ska ha ett underlag med en barriär vars täthet minst motsvarar ett 1 meter tjockt lager med en genomsläpplighet på $K < 1,0 \times 10^{-9}$ m/s, dräneringsrör för avledning av lakvatten samt en slityta av asfalt motsvarande AB 120.

13. Behandlingen av oljeskadade massor ska följas genom reglering av vatten- och syrehalt, pH, temperatur och C/N-kvot i kompostmaterialet så att den mikrobiologiska nedbrytningsprocessen under alla förhållanden underhålls. Redovisning och kontroll av driften ska framgå i egenkontrollprogrammet.

14. Lakvatten från oljeskadade massor ska ledas via oljeavskiljare till reningssystemet. Oljeavskiljare ska kontinuerligt besiktas, tömmas och hållas i skick.

Lakvattenbehandling

15. Dräneringsvattnet från kompostfältet ska uppsamlas och behandlas i reningsanläggningen. Behandling ska ske enligt föreslagen metod, förbehandling i sedimenteringsbassäng (fullt utbyggd 2000 m³) med pumpar och stängsel, fosforfällning och en rotzonsanläggning (i två sektioner 480 m² + 350 m²). Högst **1050 m³** lakvatten från Ålandskomposten Ab:s verksamhet och **4500 m³** lakvatten från Delfensdal Kom Ab:s verksamhet får årligen belasta reningsystemet.

För en inert deponi ska motsvarande reningssystem anläggas och godkännas av ÅMHH innan deponin tas i bruk.

Vid behov, med beaktande av villkor 17, ska fosfor fällas och flockas ut innan lakvattnet leds vidare in i rotzonsanläggningen. Efter rotzonen (sista steget på reningen) får vattnet avledas i en våtmark för slutlig efterpolering. Våtmarken utgör inte en del av behandlingen. Förbehandlat lakvatten får även användas till bevattning av 20 hektar energiskog på fastigheten Gunnarsby R:nr 1:2.

24 § punkt a) och b) miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlag, 28e § punkt 2) och 5) renhållningslagen

16. Provtagning ska utföras av reningsanläggningen reningseffekt. Prov ska tas på inkommande lakvatten och på utgående vatten från rotzonsanläggningen. Prov ska tas fyra gånger per år vid vattenflöde. Vattenproverna ska åtminstone analyseras för pH, konduktivitet, fasta partiklar, COD_{Cr} el. Mn (alternativt TOC), BOD₇, total fosfor (Tot-P), totalkväve (Tot-N) och ammoniumkväve (NH₄-N). Analysresultaten ska relateras mot uppskattat vattenflöde. Provtagning och utvärdering ska ingå i ett kontrollprogram.

För de förorenade jord- eller muddermassor komposteras ska stickprov dessutom tas för analys av bly, kadmium, kvicksilver, krom och kopparhalter samt olja och PAH:er i utgående vatten från rotzonsanläggningen. Provtagningen och utvärderingen ska ingå i kontrollprogrammet.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen, 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

17. Provtagning av lakvatten ska utföras av en av myndigheten godkänd provtagare med iakttagande av god laboratoriesed under förhållanden som är representativa för verksamheten. Proven ska

analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, EN 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande).

Ifall provtagningen visar en för hög belastning eller att funktionen av anläggningen inte fungerar kan ÅMHM ställa krav på att åtgärder vidtas för att minska belastningen på miljön. Med hög belastning avses om något av gränsvärdena överstiger koncentrationsvärdena (månadsmedelvärden) i nedanstående tabell 17.1.

Om gränsvärdena överskrids ska ytterligare en uppföljande provtagning ske där åtminstone den/de överskridna parametrarna analyseras.

26 § miljöskyddslagen

Tabell 17.1 Gränsvärden för utgående vatten från reningsanläggningen

Parameter	Utgående från rotzon månadsmedelvärde	Reduktionsprocent
pH	7-9	
Suspenderade partiklar	35 mg/l	90 %
BOD _{7, ATU}	15 mg O ₂ /l	80 %
COD _{Cr} (TOC)	125 mg O ₂ /l (15 mg/l)	75 %
Totalt fosfor, Tot-P	1,5 mg/l	90 %
Totalt kväve, Tot-N	50 mg/l	>50 %
Kvicksilver, Kadmium	0,05 mg/l	
Nickel, Koppar, Bly, Zink	0,5 mg/l	
Krom	1,0 mg/l	
PAH summa cancerogena	0,2 µg/l	
Opolära alifatiska kolväten (oljehalt)	1,0 mg/l	

Inert deponi

18. Tillståndet gäller deponering av endast inert avfall. På deponin får enbart sådant avfall som uppfyller mottagningskriterierna för inert avfall mottas. Mottagningskriterier finns i bilaga 3 fördelat på förteckning A, B och C enligt följande;

- Avfall som omfattas av förteckningen A och som har ett och samma ursprung och inte är förorenat får mottas vid deponin utan att behöva genomgå provtagning.
- Om det finns anledning att misstänka att avfallet överskrider gränsvärden för utlakning i förteckning B eller totalhalten

organiska parametrar i förteckning C skall det genomgå grundläggande karakterisering och vid behov provtas.

- Gränsvärdena i förteckning B och C får inte överskridas vid mottagning till deponin för inert avfall. Även avfall som har egenskaper som omfattas i förteckningen B och C kan mottas vid inert deponi utan att föregås av provtagning om avfallet genereras regelbundet och ursprunget är känt samt om variationen i avfallets sammansättning och egenskaper är kända eller karaktäristiska.
- Till den del avfallet inte faller in under förteckning A eller överskrider gränsvärden i förteckning B och C får deponering inte ske i enskilt fall utan att först godkännas av tillsynsmyndigheten.

24 § punkt a miljöskyddslagen, 5 § 3 mom. och 10 § punkt 2 deponeringsförordningen

19. På deponin för inert avfall, med en yta om 1200 m², får högst 6 000 m³ slutlig mängd inert avfall deponeras. På avvattningsfältet, med en yta om 1500 m², får högst upplagras 3 000 m³ inert avfall. Mellanlagring av inert avfall får endast ske på hårdgjorda ytor med en maximal total yta om 300 m². Den totala lagringstiden för avfall som mottas till avvattningsfältet eller mellanlagringsytorna får inte överstiga 3 år.

8b § renhållningslagen, 4 § punkt 1, 10 § punkt 3 deponeringsförordningen

20. En inert deponis botten ska bestå av en geologisk barriär som uppnår en permeabilitet på $\leq 1,0 \times 10^{-7}$ meter per sekund och har en tjocklek (mäktighet) om ≥ 1 meter. Utformningen av underlaget för deponin ska följa ritning F.176.108. Innan deponin för inert avfall påbörjas ska ÅMHHM godkänna utförandet.

9 §, 10 § punkt 1 och 13 § deponeringsförordningen

21. En inert deponi ska förses med dräneringsrör som kan kopplas till en reningsanläggning för lakvattenhantering. Avskärande nackdiken eller annan utformning som hindrar tillförsel av ytvatten skall finnas kring hela deponeringsområdet. Provtagning för lakvatten, ytvatten samt grundvatten ska finnas i egenkontrollprogrammet när deponin är i bruk.

24 § punkt 1 miljöskyddslagen, 28e § punkt 3 renhållningslagen, 10 § punkt 4 & 5 deponeringsförordningen

Register, egenkontrollprogram och avslutning

22. Ett register ska föras över mottagning, lagring, kompostering samt deponering av avfallet samt över in- och utgående transporter.

Följande uppgifter ska antecknas i registret;

- Mängden och typ av avfall (enligt den sexsiffriga avfallskoden) som mottas, lagras och behandlas i anläggningen
- Redovisning av transporter av avfall resp. produkt (vem som utför)
- Producerad mängd produkt per år och mottagare av produkten
- Övriga uppgifter, oförutsett eller resultat från provtagning som kan behövas för övervakning av avfallets och produktens miljöfarlighet.

Registret ska sparas i 10 år och tillhandahållas för ÅMHHM vid inspektion. En årsrapport med en sammanställning av relevanta uppgifter från registret, provtagningsresultat från egenkontrollprogrammet samt vad som i övrigt begärs av tillsynen ska lämnas till ÅMHHM **senast 31 mars varje år**.

26 § miljöskyddslagen , 13§, 16 § och 28e § 2 mom. samt 28l § renhållningslagen

23. Ett godkänt egenkontrollprogram ska finnas för verksamheterna på fastigheten.

Programmet ska åtminstone innehålla de provtagningar och aktuella behandlingsmetoder som beskrivs under respektive villkor.

Behandlingsmetoderna ska följas och grundläggande uppgifter ska antecknas såsom kompostens start, hur behandlingen sker, blandningsförhållanden och övriga uppmätta och observerade egenskaper för mognadsgrad, C/N-kvot, struktur, syreförhållanden och temperaturer.

Därutöver ska regelbunden skadedjursbekämpning ingå i programmet.

Vidare ska kontrollprogrammet innehålla tillräckligt antal provtagningar för yt- och grundvatten med väl utformade och korrekt installerade grundvattenrör. Analys av åtminstone parametrarna pH, konduktivitet, COD_{Cr} eller COD_{Mn} (alternativt TOC), totalfosfor (Tot-P), ammonium kväve (NH₄-N) och olja (summa fraktionen av opolära alifatiska kolväten), samt efter behov bly, kadmium, kvicksilver, krom, koppar, PAH och fenoler.

Därtill ska grundvattennivån fastställas en gång på våren och en gång på hösten.

26 § miljöskyddslagen, 28 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

24. Vid avslutande av verksamhet ska meddelande om avveckling göras till ÅMHM, som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Miljöpåverkan från kompostering av biologiskt nedbrytbart avfall

Storskalig kompostering kan bedrivas i öppna anläggningar som den i ansökan där man vänder och hanterar materialet med schaktmaskiner men det kan också ske i slutna anläggningar med ventilering och speciella fasta maskiner för vändning av materialet. Så länge kompostering sker av endast jordbruks-, trädgårds- och parkavfall är öppen strängkompostering användbar men tillsatser av utsorterat matavfall kräver en mer avancerad anläggning för att matavfall från t ex. industri ska genomgå tillräcklig hygienisering. Alternativet är att matavfall hygieniseras först, vilket innebär pastörisering av utgångsmaterialet som är energikrävande och i dagsläget inte erbjuds någonstans på Åland.

Optimal kompostering innebär att temperaturen i materialet stiger till en sådan nivå under tillräcklig tid att det blir en godtagbar hygienisering varvid allt biologiskt nedbrytbart material genom omröring når tillräcklig hög temperatur. Teknik och metod samt praktiskt genomförande är avgörande för hygieniseringen. Med öppen kompost är det svårt att garantera att det för matavfall från hushåll eller industrin blir en tillräckligt bra hygienisering avseende patogener och vinterklimatet gör det svårt att nå tillräckligt hög temperatur året runt för tillräcklig nedbrytning av matavfallet med avseende på mikrobiologisk aktivitet.

Ett annat problem med komposteringsanläggningar är *lukt*. Kompostering av park- och trädgårdsavfall ger måttlig lukt men om behandling av matavfall med fett och proteiner som har högre kväveinnehåll och även innehåller svavel så kan lukten öka. Animaliskt matavfall som innehåller

främst proteiner och fett, kan ge stora problem i komposten och det behövs slutna anläggningar med luktreducerande filter för behandling av ventilationsluften för att kunna minska lukten. Även med bra filter måste komposteringsanläggningar lokaliseras tämligen långt från bebyggelsen.

Animalisk substans består huvudsakligen av proteiner och fetter med olika nedbrytbarhet. Färska växter t ex gräs innehåller också en del protein och speciellt innan blomning och fröbildning. Efter blomning finns mer av proteiner och även fetter i frösubstansen. Proteiner och fetter bryts också ned i en kompost men anses bara bidra lite till bildningen av humus. Stort innehåll av animalisk substans ger därför inte automatiskt en optimal produkt utan man behöver tillföra mineraljord eller andra humusskapande material för att få fram en användbar produkt.

Däremot innehåller mat- och animaliskt avfall mer av kväve och fosfor för till exempel jordförbättringsmedel och gödsel. Mycket näringsämnen frigörs även i processen. En stor del av kvävet 50-70 % avgår normalt till luften som ammoniak (NH_3) eller som lustgas (N_2O). Det är speciellt avgången av ammoniak och lustgas som gör att kompostering vid livscykelanalys bidrar till övergödning, försurning och förstärkning av växthuseffekten. Vid för hög fukthalt i komposten kan man också få metangasbildning. Metan (CH_4) är en mer potent växthusgas än till exempel koldioxiden. Både ammoniak och metan bidrar till lukt från komposteringsprocessen.

Revidering av villkoren för verksamheterna

Revidering av villkoren i miljötillståndet görs med stöd av kravet på revidering i befintligt miljötillstånd samt 18 § miljöskyddslagen.

Revideringen av miljötillståndet innebär att alla villkoren förnyats så att innehållet i villkoren nu motsvarar förutsättningar och bestämmelser i den nya miljöskyddslagen vilken trädde ikraft 2008. Villkoren föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 §§. Samtidigt ändrar myndigheten visst innehåll i villkoren för att de ska bli tydligare mot sökanden, allmänheten och tillsynen hos ÅMHM.

Den största ändringen i verksamhetsförutsättningarna gör ÅMHM avseende kompostering av biologiskt nedbrytbart avfall. Bestämmelsen i villkor 5 som reglerar vilka typer av biologiskt nedbrytbart avfall som Delfensdal Kom Ab, nedan Delfensdal, får motta, lagra och behandla i en öppen kompost ändras.

Biologiskt nedbrytbart avfall (bioavfall) kan indelas i tre huvudkategorier på basen av gällande lagstiftning; 1) matavfall från hushåll (inkl. matrester från personal, kafferum, kök och matsalar i verksamheter), 2) matavfall från industri, handel och storkök samt restauranger m.fl. enligt förteckningen om de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § landskapsförordningen (2011:74) om renhållning samt 3) animaliska biprodukter av olika klasser i enlighet med EUs biproduktförordning (1069/2009). Därtill finns det 4) vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall enligt ett undantag i 28b § renhållningslagen. Endast den sistnämnda avfallskategorin för biologiskt nedbrytbart avfall (punkt 4) får behandlas på Delfensdals öppna kompost i strängar efter revideringen av miljötillståndet och sambehandlingen med miljötillståndet för Ålandskomposten.

En bestämmelse om att verksamhetsutövaren ska vidta åtgärder vid problem med lukt från komposteringen av vegetabiliskt jord- och skogsbruksmaterial har tillfogats beslutet. Problem från lukt ska dock väsentligt minska med anledning av den begränsade mottagningen av olika bioavfallstyper som villkor 5 innebär.

Villkor 17 om provtagning av reningsanläggningens effekt och gränsvärden i utgående lakvatten har reviderats avseende det högsta tillåtna kväveinnehållet samt klargjorts avseende vilka halter som utgör hög belastning av angivna parametrar i utgående lakvatten från rotzonsanläggningen.

Stor del av de tidigare detaljerade villkorsskrivningarna utgör sådana branschspecifika kriterier som rör metoder eller praktisk hantering vilka är svåra att övervaka. Exempelvis att varje kompoststräng ska på 1 m djup uppnå 55 °C under minst 14 dagar sommartid och 30 dagar vintertid samt när en sträng kan föras över till eftermognadsfältet. Därför ingår behandlingsmetoder härfter istället i det egenkontrollprogram som ska upprättas för driften, kontrollprovtagningen och övervakningen av verksamhetens miljöpåverkan.

Ändringsmotiveringar

ÅMHM konstaterar att det för verksamheterna finns ett tillstånd som gäller tillsvidare men att beslutet ska revideras dvs. anpassas till nyare lagstiftning efter en viss i beslutet angiven tid. ÅMHM konstaterar att lagstiftningen har skärpts avseende krav på metoder för behandling av matavfall och biprodukter tillsammans samt att det från anläggningen förekommit

klagomål om olägenhet främst i form av problem med lukt i omgivningen, vilket kommuninvånare rapporterat.

ÅMHHM behandlar revidering av detta beslut och nytt miljötillstånd för Ålandskomposten (ärende 2013-167) gemensamt, vilket följer av 22 § förvaltningslagen (2008:9). ÅMHHM konstaterar att verksamheternas placering på samma fastighet i sig har en betydande inverkan på avgörandet i sak i båda ärendena. Ålands landskapsregering har genom sitt beslut nr 59 S30 av den 21.9.2011 godkänt att Ålandskomposten Ab komposterar matavfall och animaliska biprodukter i kompostanläggningen. Möjligheten att tillåta behandling av matavfall och animaliska biprodukter tillsammans, finns i ett undantag i den sk. genomförandeförordningen, kommissionens förordning nr 142/2011 om genomförande av EUs förordning om animaliska biprodukter (nr 1069/ 2009), nedan biproduktförordningen. Undantaget kan tillåtas i väntan på regler i enlighet med artikel 15.2 a ii i biproduktförordningen. Anläggningar som godkänts eller registrerats före den 4 mars 2011 i enlighet med den tidigare förordningen ska anses vara godkända respektive registrerade i enlighet med biproduktförordningen. Ålandskomposten får därmed behandla de tre huvud bioavfallskategorierna 1-3 för biologiskt nedbrytbart avfall. Motsvarande bifall för kompostering av matavfall tillsammans med biprodukter finns inte för Delfensdals öppna kompost i strängar då tekniken i sig inte kan uppnå de tekniska krav (temperatur) som ställs för Ålandskomposten eftersom den sker i en öppen kompost.

Enligt 8b § mom. 2 renhållningslagen ska alltid de bästa möjliga metoderna användas för att motverka hälso- och miljöskador. ÅMHHM konstaterar att oberoende om matavfall från hushåll och industri sambehandlas med biprodukter eller inte, måste den metod som används även för mottagning och behandling av olika sorters matavfall fylla vissa hygienkrav (temperatur och behandlingstid) för att produkten ska uppnå tillräcklig kvalitet avseende mikrobiologiska egenskaper (patogener) så att produkten i möjligaste mån kan avsättas samt att avsättningen sker med allmän miljöhänsyn och utan att förorena mark och vatten enligt kravbestämmelserna i 2 kap. miljöskyddslagen samt 4 kap. vattenlag (1996:61).

ÅMHHM ändrar således villkor 5 avseende vilka avfall som får mottas, lagras och komposterar med detta tillstånd samt specificerar de avfallstyper som får behandlas. I villkoret har matavfall från hushåll och industri uteslutits i syfte att minska den sanitära olägenheten av lukt, förebygga att

komposteringen inte riskerar leda till negativ miljöpåverkan enligt 3 § miljöskyddslagen avseende olägenhet för människors hälsa, minskad allmän trivsel samt olägenhet att nyttja annan egendom.

Kompostmassor som erhålls efter behandling av bioavfall enligt punkt A kan avsättas som övertäckning eller växtskyddslager på deponi, utläggas på lämplig plats på fastigheten eller föras till annan godkänd avfallsmottagare, dvs. blandas ut med annan kompost för en bättre produkt bland annat hos Ålandskomposten. Kompostmassor kan även avsättas på annat sätt genom godkännande av behörig myndighet eller uppfyllande av andra myndigheters krav. Detta beslut begränsar inte att kompostmassor som uppfyller myndigheters krav får försäljas eller omsättas som produkt. Ifall kompostmassor ska försäljas som jordförbättringsmedel till privat personer behöver produkten provtas och varudeklarerats med avseende på mikrobiologiska egenskaper och innehåll av tungmetaller. Bearbetat avloppsslam som överläts till jordbruket ska dessutom uppfylla de kvalitets- och hygienkrav som gödselmedelslagen ställer på produkten.

Vid provtagning och kontroll av lakvattnet har det gränsvärde som ÅMHH fastställt för kväveinnehåll visat sig vara ytterst lågt. I inkommande lakvatten i reningsanläggningen kan kring 70-80 procent av kvävet renas bort men mängden totalt kväve om 35 mg/l har varit svårt att uppnå då ingångsnivån för kvävet i lakvattnet varit och är generellt högt. Det är rimligt att verksamhetsutövaren fortsättningsvis ska kunna släppa ut det renade lakvattnet i den omfattning som avsetts i miljötillståndet avseende reningsgraden, dvs. minst 50 %. Därför justeras utsläppsvärdet till att avse 50 mg/l utan att ytterligare reningskrav på lakvattnet ställs. Då för ändamålet tillräcklig rening sker innan utsläpp till våtmark för efterpolering samt att därefter finns långa dikessystem före vattnet når något vattendrag, sjö eller annan recipient utgör det tillräckliga reningsåtgärder. Behandlingen av biologiskt nedbrytbart avfall enligt villkor 5 utgör en nytta genom att fosfor kan återvinnas för återanvändning i markanläggning, vilket överstiger den skada som kan följa av behandling och utsläpp av lakvatten efter mekanisk rening varvid även förutsättningarna i 4 kap. 3 § vattenlagen uppfylls för verksamheten.

Avgift

För revidering av miljötillståndet uppbärs avgift i enlighet med 5 § 1 mom. och 14 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2014:55) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Ärendet inkom 30.9.2011 varvid avgiftstabell 1 från 8 februari 2011 gäller.

Komposteringsanläggning 2175 € - 50 %	1087,50 €
Lantmäterikostnad, 61,92 / 2	30,96 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>	<u>218,55 €</u>
Totalt*	1337,01 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Michael Lindbäck
Prövningsnämnden
Beslutande

Erica Sjöström
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Situationsplan F. 176.102 för det 15 000 m² stora kompostfältsområdet
3. Mottagningskriterier för inert deponi
4. Besväransvisning

Ärendehantering

Ansökan

Delfensdal Kom Ab har ansökt om revidering av miljö tillstånd MPN-03-17/24.10.2006 för en offentlig anläggning vilken komposterar visst avfall genom öppen strängkompost, mellanlagrar inert och icke farligt avfall samt deponerar inert avfall i markdeponi.

Ansökan inkom 30.09.2011 och har kompletterats 5.10.2011, 14.11.2013, 27.11.2013, 5.3.2014, 14.10.2014 samt med en utredning om biogasanläggning 25.03.2014.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 8 september - 7 oktober 2015 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 8.9.2015. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Under tiden för offentlig delgivning har inkommit yttranden den 05.10, 06.10 och 7.10. Ett yttrande kompletterades 23.10.2015.

Utlåtanden

Sunds kommun inkom med ett utlåtande 13.10.2015.

Bemötande

ÅMHM har hört Delfensdal avseende samtliga utlåtanden och yttranden som inkommit till ÅMHM. Övriga sådana handlingar som föranleder bemötande har inte inkommit. Delfensdal har lämnat ett bemötande 10.12.2015.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.